

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολή γάρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνευούσης Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο καγὼ ὁ τάλας, δεδοικὸς τὸ Κριτήριον, λαλῶ».

(Ὁσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

Μετὰ τὴν λεγομένη Μεγάλῃ Πανορθόδοξο Σύνοδο τοῦ 2016

Ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης σὲ σύγκριση μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Σύνοδο τῆς Κωνσταντινούπολης (1273) * (Ἐπίλοιπα Ἁγίων Πατέρων καὶ Συνόδων)

1. Ἀποδοχὴ ἢ ἀπόρριψη τῆς Συνόδου;

Ἐπειδὴ κάποιοι ὑποστηρικτὲς τῆς ψευδοσυνόδου τῆς Κρήτης ἐνδύονται τὸν μανδύα τῶν ἐμβριθῶν ἱστορικῶν καὶ ἐκκλησιολόγων καὶ μὲ ἀνέρειστες ἀερολογίες, συκοφαντίες, ὕβρεις καὶ ἀπειλὲς περὶ καθαιρέσεων καὶ ἀφορισμῶν ἐπιβεβαιώνουν ὅσα περὶ ληστρικότητος τῆς «Συνόδου» κατήγγειλαν ἐπίσκοποι ποὺ ἔλαβαν μέρος στὴν «Σύνοδο», ἐμεῖς θὰ συνεχίσουμε μὲ νηφάλιο ἐκκλησιαστικὸ καὶ ἐπιστημονικὸ λόγο νὰ συμβάλλουμε στὴν μὴ ἀποδοχὴ καὶ ἀπόρριψη τῆς «Συνόδου», ἡ ὁποία, ὅπως διὰ πολλῶν ἐδειξαμε, δὲν ἔχει κανένα γνῶρισμα συνοδικότητος καὶ Ὁρθοδοξίας.

Τὴν ἀπαραίτητη αὐτὴ δι-εργασία τῆς ἀποδοχῆς ἢ τῆς ἀπορρίψεως ὁποιασδήποτε συνόδου, ὀλοφάνερη καὶ αὐτονόητη γιὰ τὴν ὀρθόδοξη αὐτοσυνειδησία καὶ τοὺς γνῶστες τῆς πατερικῆς καὶ συνοδικῆς γραμματείας, μόνον ὁπαδοὶ τοῦ παπικοῦ

(*) Πηγή: <http://aktines.blogspot.gr/2016/09/1273.html> • Ἐπιμέλ., ὑπέριτλ., παράγρ., ἔντονα ἡμέτ.

άντισυνοδικού άλαθήτου, του φασιστικού ολοκληρωτισμού, άπαίδευτοι δέ και άγράμματοι στην γνώση των Όρθοδοξων κειμένων και πηγών, μόνον αυτοί, παπίζοντες, φασίζοντες και άγνοοῦντες μπορούν νά άπορρίπτουν.

2. Ό Αυτοκράτωρ Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος πιέζει και άπειλει τήν Σύνοδο του 1273. Πολιτικά τά κριτήρια.

Άπό τὸ πλῆθος τῶν συνόδων πὸ ἀσχολήθηκαν μὲ παρόμοια θέματα πρὸς αὐτὰ τῆς «συνόδου» τῆς Κρήτης, ιδιαίτερα δὲ πρὸς τὸ κεντρικὸ καὶ ἐπίμαχο θέμα «Σχέσεις τῆς Όρθοδόξου Έκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον», θὰ ἐπιλέξουμε τὴν Πατριαρχικὴ Σύνοδο πὸ συνήλθε τὸ 1273 στὴν Κωνσταντινούπολη, ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Όμολογητοῦ καὶ Άγίου Πατριάρχου Όωσήφ τοῦ Α΄ (1267-1275, 1282-1283), τὴν μνήμη τοῦ ὁποίου ἐορτάζει ἡ Έκκλησία μας στὶς 30 Όκτωβρίου.

Η Σύνοδος ἐκαλεῖτο νὰ ἐξετάσει τὸν φιλοπαπικὸ «Όόμο», πὸ ἔστειλε ὁ αὐτοκράτωρ Μιχαήλ ὁ Παλαιολόγος (1259-1282), γιὰ νὰ πείσει τοὺς συνοδικοὺς ἀρχιερεῖς νὰ συμφωνήσουν στὴν ἔνωση μὲ τὸν πάπα, ὥστε νὰ ἀποφευχθεῖ ἡ ἀνακατάληψη τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπὸ τοὺς Φράγκους μὲ μία νέα σταυροφορία πὸ ἐτοίμαζε ὁ πάπας ὑπὸ τὸν Κάρολο Άνδεγαβικὸ.

Άς σημειώσουμε, ὅτι μόλις εἶχαν περάσει δώδεκα χρόνια ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Κωνσταντινούπολης ἀπὸ τοὺς Φράγκους (1261), ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγου, καὶ πάλι ἐπισηόταν ὁ ἴδιος σοβαρὸς κίνδυνος ἀπὸ τοὺς «ἀδελφούς» μας τῆς Δύσεως.

Στὸν ἀναγκαστικὸ διπλωματικὸ διάλογο πὸ ἄνοιξε ὁ αὐτοκράτωρ μὲ τὸν πάπα, ἐπειδὴ ἐγνώριζε ὅτι ἡ Έκκλησία ἦταν ἀδύνατον νὰ συναινέσει σὲ ἔνωση, χωρὶς ἡ Δύση νὰ ἀποκηρύξει τὶς αἱρέσεις καὶ τὶς πλάνες της, κατέληξε σὲ μία συμφωνία, ἡ ὁποία θὰ ἄφηνε ἄθικτες καὶ ἀσυζήτητες τὶς θεολογικὲς διαφορές, τὰ ὀρθόδοξα ἦθη καὶ ἔθιμα, καὶ θὰ προσέφερε στὸν πάπα τρία δῶρα: τὸ πρωτεῖο, τὸ ἔκκλητο καὶ τὴν μνημόνευση τοῦ ὀνόματός του στὶς ἀκολουθίες.

Πρόκειται οὐσιαστικῶς γιὰ τὸ ἐπαίσχυντο μοντέλο τῆς Οὐνίας, τὸ ὁποῖο ἐπέβαλαν σὲ κατακτημένους καὶ πτωχοὺς λαοὺς διὰ τῆς βίας, ἐτοιμάζουν δὲ συνεσκιασμένα καὶ τώρα νὰ προωθήσουν στὸν θεολογικὸ διάλογο μὲ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς, τῆ συνεργία

«Ὁρθοδόξων» κληρικῶν καὶ θεολόγων.

Δὲν ἐγνώριζαν ὁ Πατριάρχης Ἰωσήφ καὶ οἱ συνοδικοὶ ἀρχιερεῖς τὸν ἐπικρεμάμενο κίνδυνο γιὰ τὴν αὐτοκρατορία καὶ τὸν λαό της; Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀσκήσουν τὴν περιβόητη καὶ παρεξηγημένη «οἰκονομία» ποὺ τοὺς ζητοῦσε ὁ αὐτοκράτωρ, γνώστης πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ τοῦ μεγάλου κινδύνου, καὶ ἀποφασισμένος γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ νὰ ἀσκήσει πιέσεις, νὰ ἐξορίσει, νὰ φυλακίσει, νὰ βασανίσει, νὰ καθαίρει ὅσους ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Ἐκκλησίας θὰ ἀντιδρούσαν στὰ ἐνωτικά του σχέδια;

Ἦδη εἶχε ἀποφασισθῆ ἡ σύγκληση τῆς παπικῆς συνόδου τῆς Λυῶν (1274)¹, ὅπου ἀναμενόταν ἡ ὑπογραφή τῆς ἐνώσεως ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη ἀντιπροσωπία. Ἐπρεπε ὅμως ἐνωρίτερα νὰ γνωρίζει ὁ αὐτοκράτωρ ἂν ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος θὰ ἔκαναν ἓνα βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή. Γι' αὐτὸ καὶ ἔστειλε τὸν χρυσόβουλο «Τόμο» μὲ τὶς θέσεις του, ἀναμένοντας τὴν ἀπάντησή τῆς συνόδου.

3. Ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης γιὰ πρώτη φορὰ ἀντιτίθεται στὴν Συνοδικὴ καὶ Πατερικὴ Παράδοση

Ὁ Πατριάρχης Ἰωσήφ καὶ ἡ Σύνοδος ἔστειλαν ὡς ἀπάντηση τὸν δικό τους συνοδικὸ «Τόμο», ἓνα ἐξαιρετικὸ θεολογικὸ κείμενο, ὅπου ἀκραιφνέστατα ἐκφράζεται ἡ ὀρθόδοξη θεολογία, χωρὶς τὴν παραμικρὴ παρέκκλιση ἀπὸ τὴν προηγούμενη Συνοδικὴ καὶ Πατερικὴ Παράδοση, ἡ ὁποία συνεχίσθηκε ἀλώβητη καὶ στὴν συνέχεια καὶ ἔφθασε, μέσῳ τῆς ἀπορρίψεως τῆς ψευδοσυνόδου Φερράρας-Φλωρεντίας, στὶς Συνόδους τῆς Τουρκοκρατίας μέχρι καὶ τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος.

Ἡ συνολικὴ αὐτὴ Πατερικὴ καὶ Συνοδικὴ Παράδοση αἰῶνων χαρακτηρίζεται ἀνεκδοκίαιστα καὶ ἀπερίφραστα τοὺς Λατίνους-Παπικούς ὡς αἰρετικούς, ὅπως καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν προεθόντας Προτεστάντες, ποὺ κληρονόμησαν πολλὰ παπικὰ αἵρεσεις καὶ προσέθεσαν πολλὰ περισσότερες δικές τους.

Κατὰ συνέπειαν ὡς πρὸς τὶς σχέσεις πρὸς τοὺς αἰρετικούς, ποὺ

1. Γιὰ τὴν σύνοδο τῆς Λυῶν (1274) βλ. τὴν διδακτορικὴ διατριβὴ τοῦ **Χρήστου Ἀραμπατζῆ**, *Ἡ Σύνοδος τῆς Λυῶν. Πρόσωπα καὶ Θεολογία*, ἐκδ. Π. Πουρναρᾶ, Θεσσαλονίκη 2002. **Τοῦ Αὐτοῦ**, *Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ ἡ Ρώμη κατὰ τὸν 13ο αἰῶνα. Θεολογικὴ καὶ ἱστορικὴ προσέγγιση*, ἐκδ. Μεταμόρφωσις, Θεσσαλονίκη 2001. Καὶ στὶς δύο μελέτες ὑπάρχει πλούσια σχετικὴ βιβλιογραφία.

τώρα ονομάζονται «λοιπὸς χριστιανικὸς κόσμος», ἡ συνοδικὴ καὶ πατερικὴ παράδοση εἶναι ἀναντίρρητη καὶ ὑποχρεωτικὴ· ἀπαγορεύει τὴν μετ' αὐτῶν κοινωνία (συμπροσευχὲς κ.ἄ.) καὶ σὲ ὄσους τὴν παραβαίνουν ἐπιβάλλει τὶς ποινὲς τῆς καθαιρέσεως γιὰ τοὺς κληρικοὺς καὶ τοῦ ἀφορισμοῦ γιὰ τοὺς λαϊκοὺς.

ῚΟσοὶ ὀνειρεύονται αὐτὸν τὸν καιρὸ καὶ προτείνουν καθαιρέσεις καὶ ἀφορισμούς, ἄς ψάξουν νὰ τὰ ἐφαρμόσουν στοὺς ἐκθεμελιωτὰς τῆς σταθερῆς Συνοδικῆς καὶ Κανονικῆς αὐτῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία καταρρακώθηκε καὶ ἐπίσημα στὴν ψευδοσύνοδο τῆς Κρήτης.

Εἶναι ἡ πρώτη σύνοδος καθ' ὅλην τὴν δεύτερη χιλιετία καὶ μετ' αὐτήν, πὸ ὄχι μόνον ἀποφεύγει νὰ ὀνομάσει καὶ νὰ καταδικάσει τὶς αἱρέσεις, ἀλλὰ τὶς ὀνομάζει καὶ ἐκκλησίες. **Ἐ**πὶ πλέον ἀντὶ νὰ ἀπαγορεύει τὴν κοινωνία μὲ τοὺς αἰρετικούς, ἐπαινεῖ τὴν συμμετοχὴ καὶ συμπερίληψή μας στὸ προτεσταντικὸ «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», δηλαδὴ σὲ ἓνα «Παγκόσμιο Συμβούλιο Αἱρέσεων». **Ἐ**παινεῖ ἀκόμη καὶ τοὺς Θεολογικοὺς Διαλόγους, οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους παρήγαγαν κείμενα πὸ δικαιολογοῦν καὶ ἀθωώνουν τὶς αἱρέσεις.

Μνημονεύουμε μόνον τὸν Διάλογο μὲ τοὺς Ἀντιχαλκηδονίους-Μονοφυσίτες, πὸ τοὺς ἀναγνωρίσαμε ὡς Ὁρθοδόξους², καὶ τὸν Διάλογο μὲ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς (Balamand 1993), στὸν ὁποῖο ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀθώωσαμε καὶ δικαιολογήσαμε τὴν Οὐνία, δεχθῆκαμε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι οἱ αἰρετικοὶ Λατῖνοι τοῦ Παπισμοῦ ἀποτελοῦν μαζὶ μὲ ἐμᾶς τοὺς Ὁρθοδόξους τὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἔχουν ἀποστολικὴ διαδοχὴ, Χάρη καὶ Μυστήρια, ἔγκυρο Βάπτισμα, ὥστε νὰ ἀπαγορεύεται ὁ ἀναβαπτισμὸς, καὶ εἶναι συνυπεύθυνοι γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου³. **Π**οιοί; **Οἱ** αἰρετικοὶ Λατῖνοι πὸ ὀδήγησαν καὶ ὀδηγοῦν ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, ὀλόκληρους λαοὺς, ὀλόκληρες χῶρες καὶ ἠπείρους

2. Μεταξὺ πολλῶν ἄλλων πὸ ἐγράφησαν, ἰδιαιτέρα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Ὁσίου Γρηγορίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Βλ. καὶ Πρωτοπρεσβυτέρου Θεοδώρου Ζήση, *Ἡ «Ὁρθοδοξία» τῶν Ἀντιχαλκηδονίων Μονοφυσιτῶν*, Θεσσαλονίκη 1994. Τοῦ Αὐτοῦ, *Εἶναι οἱ Ἀρμένιοι Ὁρθόδοξοι; Οἱ θέσεις τοῦ Μ. Φωτίου*, Θεσσαλονίκη 1995. Τὰ ἴδια καὶ στὸ βιβλίο μας: *Τὰ ὄρια τῆς Ἐκκλησίας. Οἰκουμενισμὸς καὶ Παπισμὸς*, Θεσσαλονίκη 2004, σελ. 104 ἐ.ἐ.

3. Βλ. σχετικὰ Πρωτοπρεσβυτέρου Θεοδώρου Ζήση, Οὐνία. Ἡ καταδίκη καὶ ἡ ἀθώωση, Θεσσαλονίκη 2002, σελ. 156 ἐ.

στὸν ἀποχριστιανισμὸ καὶ στὴν πνευματικὴ καταστροφή;

4. Γιατὶ πήραμε ἀποστάσεις ἀπὸ τὴν γραμμὴ τοῦ Φαναρίου

Ἄς κάνουν τὸν κόπο νὰ διαβάσουν οἱ προκατειλημμένοι ἐπικριτές μας τὴν αὐστηρὴ κριτικὴ ποὺ ἀσκήσαμε στὶς ἀποφάσεις αὐτές⁴ καὶ θὰ ἀρχίσουν, ἂν εἶναι καλοπροαίρετοι, νὰ καταλαβαίνουν γιὰ ποιούς λόγους ἀποξενωθήκαμε ἀπὸ τὸ σημερινὸ οἰκουμενιστικὸ περιβάλλον τοῦ Φαναρίου, ὄχι ὅμως καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, τὴν πατερικὴ καὶ συνοδικὴ γραμμὴ, τῆς ὁποίας μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, μὲ πιστότητα ἀκολουθοῦμε.

Σὲ ποιὸν νὰ κάνουμε ὑπακοή; **Σ**τὸν σημερινὸ λατινόφρονα καὶ οἰκουμενιστὴ πατριάρχη ἢ στοὺς προηγουμένους ἀντιπαπικοὺς πατριάρχες καὶ μεγάλους Ἁγίους; **Σ**τὴν ψευδοσύνοδο τῆς Κρήτης ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ἀμνηστεύει καὶ ἀθωώνει τὶς αἱρέσεις, ἢ στὸ σύνολο τῶν προηγουμένων, ἀληθινὰ ὀρθοδόξων, συνόδων, ποὺ καταδικάζουν ἀπερίφραστα τὶς αἱρέσεις τοῦ Παπισμοῦ καὶ τοῦ Προτεσταντισμοῦ;

Ποῦ ὑπάρχει φατρία καὶ παρασυναγωγὴ; **Σ**ὲ ἐκείνους ποὺ συμφωνοῦν μὲ τοὺς Ἁγίους καὶ τὶς Ὀρθόδοξες Συνόδους ἢ σὲ ἐκείνους ποὺ δικαιολογοῦν τὶς αἱρέσεις καὶ ἀποκόπτονται ἀπὸ τὴν Συνοδικὴ καὶ Πατερικὴ Παράδοση;

5. Καμμία Ὀρθόδοξη Σύνοδος

δὲν ἔκανε φιλοπαπικὰ βήματα πρὸ τοῦ 20οῦ αἰῶνος

Ὁ Ἅγιος Πατριάρχης Ἰωσήφ καὶ ἡ Πατριαρχικὴ Σύνοδος τοῦ 1273 δὲν ἔκαναν τὸ φιλοπαπικὸ βῆμα, ποὺ περίμεναν ἐναγωνίως ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ πάπας, καὶ τοὺς στενοχώρησαν.

Μετὰ ἀπὸ δύο αἰῶνες ἄλλος αὐτοκράτωρ καὶ ἄλλος πάπας περίμεναν τὸ ἴδιο βῆμα, μετὰ τὴν ψευδοσύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439), ἀλλὰ καὶ πάλι ἀπογοητεύθηκαν.

Ἀπογοητεύθηκαν οἱ παπικοὶ καὶ οἱ φιλοπαπικοὶ καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας, διότι οἱ παπικὲς καὶ προτεσταντικὲς ἱεραποστολὲς ὡς καὶ ἡ περιβόητη Οὐνία δὲν εἶχαν τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα.

4. Στὰ σημειούμενα στὶς προηγούμενες ὑποσημειώσεις βιβλία μας καὶ στὴν συνηχὴ καὶ ἐκτενὴ ἀρθρογραφία μας στὰ τεύχη τοῦ περιοδικοῦ «Θεοδρομία» ποὺ συμπληρώνει ἐφέτος τὸ 18ο ἔτος τῆς ἐκδόσεώς του, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὸ 1999.

Ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἀγρυπνοῦσε τότε καὶ ἐφύλαττε· εἶχαν τότε ὄντως γνῶσιν οἱ φύλακες.

Μὲ ἐπανελλημμένες συνοδικές ἀποφάσεις, μερικὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες παρουσιάσαμε πρὶν ἀπὸ τὴν ψευδοσύνοδο τῆς Κρήτης⁵, ἐλπίζοντας νὰ ἀφυπνίσουμε κάποιους ἐπισκόπους καὶ τὸ ὀρθόδοξο πλήρωμα, κατεδίκασε μὲ αὐστηρὲς ἐκφράσεις ὡς αἱρέσεις τὸν Παπισμὸ καὶ τὸν Προτεσταντισμὸ.

Ἦταν ἀδύνατο ἡ Ἐκκλησία, ἡ ἀληθινή, νὰ ἀμνηστεύσει καὶ νὰ ἀθώωσει τὶς αἱρέσεις, νὰ ἔλθει σὲ κοινωνία μὲ τοὺς αἰρετικούς, πρὶν ἀποκηρύξουν τὴν αἵρεση.

Τὸ ἐξέφρασε αὐτὸ ἀξιωματικᾶ μεταξὺ τῶν δύο ψευδοσυνόδων, τῆς Λυὼν καὶ τῆς Φεράρας-Φλωρεντίας, ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Λατίνους. **Τ**οὺς εἶπε ὅτι εἶναι ἀδύνατο, δὲν θὰ σᾶς δεχθοῦμε ποτὲ σὲ κοινωνία, μέχρις ὅτου ἐξακολουθεῖτε νὰ ὑποστηρίζετε τὴν αἵρεση τοῦ Filioque, τὴν ἐκπόρευση δηλαδὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ»: «Οὐδέποτε ἂν ὑμᾶς κοινωνοὺς δεξαίμεθα, μέχρις ἂν καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα λέγητε»⁶.

6. Ἡ χαρὰ τοῦ πάπα γιὰ τὴν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης

Τὸ φιλοπαπικὸ αὐτὸ βῆμα, ποὺ δὲν ἔγινε ποτὲ στὴν Ὀρθόδοξη Πατερικὴ Παράδοση, τὸ ἔκανε ἡ ψευδοσύνδος τῆς Κρήτης, σύμφωνα καὶ μὲ ἐκτιμήσεις τοῦ σημερινοῦ πάπα Φραγκίσκου, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὴ χαρὰ του γιὰ τὶς ἀποφάσεις τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης, λέγοντας ὅτι «τὸ πρῶτο βῆμα ἔγινε» καὶ ἐννοώντας ὅτι γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ὀρθόδοξη σύνοδο δὲν χαρακτηρίζονται οἱ Λατῖνοι ὡς αἵρεση, ἀλλὰ ὡς ἐκκλησία. **Εἶ**χε συστήσει μάλιστα ἐνωρίτερα στοὺς πιστοὺς τοῦ Παπισμοῦ νὰ προσευχηθοῦν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης.

Ἀφοῦ, λοιπόν, ὁ Παπισμὸς δὲν εἶναι αἵρεση ἀλλὰ ἐκκλησία μὲ συνοδικὴ ἀπόφαση, εἶναι εὐκολο στὴν συνέχεια νὰ ἀποκατασταθεῖ πλήρως ἡ κοινωνία στὸ κοινὸ Ποτήριο μὲ παραμέ-

5. Βλ. **Πρωτοπρεσβυτέρου Θεοδώρου Ζήση**, «Ἀπὸ τὴν Ὀρθοδοξία στὸν Οἰκουμενισμό. Ἡ μεγάλη ἀνατροπὴ τοῦ 20οῦ αἰῶνα», στὸ βιβλίο μας *Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος. Πρέπει νὰ ἐλπίζουμε ἢ νὰ ἀνησχοῦμε;*, Θεσσαλονίκη 2016, σελ. 23 ἐ.έ.

6. «Ὅτι οὐχὶ καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ ἀλλ' ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον», Λόγος πρῶτος, εἰς Π. Χρῆστου, Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Συγγράμματα, τόμ. Α', Θεσσαλονίκη 1962, σελ. 26.

νουςες τὶς αἰρέσεις καὶ τὶς διαφορὲς ἀνάμεσα στὶς δύο πλευρές, ὅπως ἐπανειλημμένως ἔχει ἐπισημάνει ὁ καρδινάλιος Kurt Koch, συμπρόεδρος στὸν Θεολογικὸ Διάλογο μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Παπικῶν.

Ἄς χαίρονται λοιπὸν μαζί μὲ τὸν πάπα οἱ σημερινοὶ λατινόφρονες ὑποστηρικτὲς τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης. **Ἐμείς** λυπούμαστε γιὰ τὴν νέα αὐτὴ ἀποστασία, ἀκολουθοῦμε τὴν σταθερὴ καὶ ἀδιάκοπη Συνοδικὴ καὶ Πατερικὴ Παράδοση ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς Λατίνους ὡς αἰρετικούς καὶ θὰ νοιώσουμε μεγάλη χαρά, ἂν ἀξιωθοῦμε γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία νὰ ὑποστοῦμε διώξεις, ὕβρεις καὶ συκοφαντίες, ὅπως ὑπέστη καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰωσήφ, καθαιρεθεῖς καὶ ἀντικατασταθεῖς ἀπὸ τὸν περιβόητο Ἰωάννη Βέκκο, ὁ ὁποῖος στὴν συνέχεια σὲ συνεργασία μὲ τὸν αὐτοκράτορα Μιχαήλ, ἤγειρε τοὺς φοβεροὺς διωγμοὺς ἐναντίον τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων καὶ ἔγινε αἰτία νὰ ὑποστοῦν φρικτὰ μαρτύρια οἱ Ὁσιομάρτυρες Ἁγιορεῖτες καὶ ὁ Πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἱερομάρτυς Κοσμᾶς, ἐπειδὴ ἀρνήθηκαν νὰ ἀποδεχθοῦν τὶς ἀποφάσεις τῆς ψευδοσυνόδου τῆς Λυῶν (1274).

Τὶς δύο ἐπιστολὲς ποὺ ἔστειλαν οἱ Ἁγιορεῖτες πρὸς τὸν λατινόφρονα αὐτοκράτορα Μιχαήλ ἢ τὸν Παλαιολόγο καὶ στὴν νέα λατινόφρονα σύνοδο μετὰ τὴν καθαίρεση τοῦ πατριάρχη Ἰωσήφ, λίγο πρὶν τὴν ἀνάδειξη σὲ πατριάρχη τοῦ Ἰωάννη Βέκκου, θὰ τὶς παρουσιάσουμε σὲ ἐπόμενο ἄρθρο μας, γιὰ ἀναζωπύρωση τῆς μνήμης καὶ ἐνίσχυση τῆς ἀγιορειτικῆς ἐπαγρύπνησης στοὺς σημερινοὺς δύσκολους καιροὺς.

7. *Στὸ ἴδιο θέμα διαφορετικὴ ἀπάντηση ἀπὸ τὴν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης*

Ὁ συνοδικὸς «Τόμος» ποὺ ἐστάλη ἀπὸ τὸν πατριάρχη Ἰωσήφ ὡς ἀπάντηση στὸν «Τόμο» τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαήλ εἶναι ἕνα ἄρκετὰ ἐκτενὲς κείμενο ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρουσιασθεῖ ἐδῶ ἀναλυτικά.

Στὸ πρῶτο μέρος ἀναπτύσσει τὴν ὀρθόδοξη διδασκαλία γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ ἀσκεῖται ἡ οἰκονομία, γιὰ τὴν μεγάλη αἵρεση τῶν Λατίνων σχετικὰ μὲ τὴν ἐκπόρευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ γιὰ τὴν παρεξηγημένη ἔννοια τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης.

Στὸ δεύτερο μέρος παρατίθενται οἱ λατινόφρονες θέσεις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ «Τόμου» καὶ ἀναιροῦνται, ἰδιαίτερα αὐτὲς γιὰ

τὴν παραχώρηση στὸν πάπα τοῦ πρωτείου, τοῦ ἐκκληίου, τῆς μνημόνευσης τοῦ ὀνόματός του· ἐκτενῶς ἀναλύονται τὰ περὶ ἀγάπης καὶ εἰρήνης.

Στὸ τρίτο μέρος, πρὸς κατοχύρωση τῶν ὀρθοδόξων θέσεων, παρατίθενται κείμενα συνοδικὰ καὶ πατερικὰ⁷.

Ἐμεῖς ἐνδεικτικὰ καὶ πολὺ σύντομα θὰ παραθέσουμε κάποιες θέσεις γιὰ νὰ φανεῖ μὲ πόση τόλμη, παρρησία, ὀρθόδοξη σαφήνεια καὶ ἀκρίβεια, χωρὶς διπλωματικὲς ἀσάφειες, ἀντιφάσεις καὶ ἀποκρύψεις, ἐκφράζονται οἱ ὀρθόδοξοι σύνοδοι, πρὸς τὶς ὁποῖες δὲν ἔχει καμμία σχέση ἢ ψευδοσύνοδος τῆς Κρήτης.

Ἐνα ἀπὸ τὰ θέματα, στὰ ὁποῖα ἐκλήθη νὰ ἀπαντήσῃ ἡ Σύνοδος τοῦ 1273 τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ ἐρώτημα τοῦ αὐτοκράτορος, εἶναι τὸ ἴδιο θέμα, τὸ κεντρικὸ θέμα τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης, δηλαδὴ τὸ ἂν οἱ Λατῖνοι εἶναι αἰρετικοὶ ἢ ὄχι, καὶ ποιὲς πρέπει νὰ εἶναι οἱ σχέσεις μας μὲ αὐτούς, ὅπως τώρα στὴν Κρήτη τὸ ποιὲς εἶναι οἱ σχέσεις μας «πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον».

Ἀκόμη καὶ στὸν τίτλο ἀποφεύγεται τώρα ἡ λέξη αἵρεση, ἐνῶ μία ὀρθόδοξη διατύπωση, ὅπως γράψαμε καὶ παλαιότερα, θὰ ἀπαιτοῦσε νὰ γραφεῖ: «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὰς παλαιὰς καὶ συγχρόνους αἱρέσεις».

Δὲν ἦταν ἀρκετὸ πάντως γιὰ τοὺς αἰρετίζοντας Οἰκουμενιστὰς τὸ ὅτι ἀποφευγόταν ἡ λέξη «αἵρεση» καὶ στὸ κείμενο ὀνομάζονταν «χριστιανικὲς κοινότητες», ὅπως ἐπρότεινε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος· ἤθελαν καὶ πέτυχαν νὰ χαρακτηρίζονται οἱ αἱρέσεις ὡς ἐκκλησίες, πρᾶγμα ποὺ χαροποίησε τοὺς κακοδόξους καὶ κατήσχυνε τοὺς Ὁρθοδόξους, ὅπως εἶδαμε ἀπὸ τὴν ἔκφραση τῆς χαρᾶς τοῦ πάπα Φραγκίσκου.

Ἄς μάθουν λοιπὸν ὅλοι, ὅτι ὁ πατριάρχης Βαρθολομαῖος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δὲν ἐκφράζουν διαχρονικὰ οὔτε τὴν Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως οὔτε τὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Συνόδων καὶ Ἁγίων Πατέρων.

Ὁ Ἅγιος Πατριάρχης Ἰωσήφ μὲ τὴν Σύνοδό του τοῦ 1273 ἀπαντᾷ εὐθέως καὶ μὲ ἀπολυτότητα στὸ ἐρώτημα τοῦ αὐτοκράτορος σὲ ποῖα ἀπὸ τὶς τρεῖς τάξεις ποὺ διακρίνει ὁ Μ. Βασίλειος τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας κατατάσσει ἡ Σύνοδος τοὺς Λατίνους:

7. Τὸ κείμενο ἐκδίδεται εἰς V. Laurent - J. Darrozyes, Dossier Grec de l' union de Lyon (1273-1277), Institut Francais d' Études Byzantines, Paris 1976, σελ. 136-301.

στοις αίρετικούς, στοις σχισματικούς ἢ στοις παρασυναγωγούς.

Ἡ ἀπάντησις ποὺ στηρίζεται ὄχι σὲ προσωπικὲς ἐμπαθεῖς γνῶμες, ἀλλὰ στοις θεοφόρους Πατέρες καὶ στοις θείοις Κανόνες εἶναι ὀλοφάνερη.

Οἱ Λατῖνοι ἀνήκουν στὴν πρώτη τάξι, τῶν αίρετικῶν, ἄξιοι παντελοῦς ἀποκοπῆς ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας:

«**Ἐ**πεὶ γὰρ ἐρώτησις προέβη ἀπαιτοῦσα ἡμᾶς εἰπεῖν ἐν ποίᾳ τάξει ἔχομεν τοὺς Ἱταλοὺς τῶν παρὰ τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ διαιρουμένων τοῦ κοινοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ἐν τῇ τῶν αίρετικῶν, ἐν τῇ τῶν σχισματικῶν, ἢ ἐν τῇ τῶν παρασυναγωγῶν ποιούντων – ταύτας γὰρ τὰς διαφορὰς ἐν τούτοις ὁ μέγας ἐκεῖνος εἶναι φησι–, μὴδὲν δὲ “ἀπὸ κοιλίας” φωνεῖν προεστράπημεν, ἀλλ’ ἐκ τῶν θεοφόρων πατέρων καὶ τῶν θείων κανόνων καὶ νόμων, τοῦτο δὴ καὶ ποιησόμεθα πάντως· καὶ ὅσα οἱ νόμοι καὶ οἱ κανόνες καὶ οἱ θεῖοι πατέρες εἰς τὸ προκειμένον συμβαλλόμενα ἐξεφώνησαν, ταῦτα δὴ καὶ προθήσομεν καὶ δειχθήσεται. Οἶδαμεν γὰρ τοῦτο καὶ προδιαγγέλλομεν ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ τάξει τῶν ἄνωθεν ἀπηριθμημένων, τῶν ἀποβάλλεσθαι δὴ παντάπασιν ἀξίων καὶ οἱ Ἱταλοὶ τάττεσθαι καθεστήκασιν ἄξιοι»⁸.

8. Αἰρέσεις ἢ ἐκκλησίες;

Ἡ «σύνοδος» τῆς Κρήτης ἀπήντησε ὄχι μὲ βάση τοὺς θεοφόρους Πατέρες καὶ τοὺς θείοις Κανόνες καὶ Νόμους, ἀλλὰ «ἀπὸ κοιλίας».

Ἐπειδὴ οἱ ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας ὑποχρεωτικὰ ἐντάσσονται στὶς τρεῖς τάξεις κατὰ τὸν Μ. Βασίλειο, τῶν αίρετικῶν, τῶν σχισματικῶν καὶ τῶν παρασυναγωγῶν, ἐφευρίσκει τέταρτη, ἀνύπαρκτη τάξι, στὴν φαντασία μόνον τῶν συνοδικῶν τῆς Κρήτης ὑπάρχουσα, τὴν τάξι τῶν «ἑτεροδόξων ἐκκλησιῶν».

Ἄν βρέθηκε κάποιος νὰ τοὺς πεῖ, ὅτι μὲ αὐτὸ κοροϊδεύουν καὶ τοὺς ἑτεροδόξους (=αἰρετικούς) καὶ τὴν Ἐκκλησία, διότι τὸ «ἑτεροδόξες ἐκκλησίες» εἶναι «ἀντίφασις ἐν τοῖς ὅροις»· οἱ Ἐκκλησίες εἶναι πάντοτε ὁμόδοξες καὶ ὁμογνώμονες, καὶ οἱ ἑτεροδόξοι, δηλ. οἱ αίρετικοί, δὲν εἶναι, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι

⁸. Τὸ κείμενο ἐκδίδεται εἰς V. Laurent - J. Darrozyes, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 143.

ἐκκλησίες.

Ἄνατρέπει λοιπὸν ἡ ψευδοσύνοδος τῆς Κρήτης ὅλη τὴν προηγούμενη Συνοδικὴ καὶ Πατερικὴ Παράδοση, μετονομάζει τοὺς αἰρετικούς σὲ ἕτεροδόξους καὶ τοὺς καθιστᾶ ἐκκλησίες.

Εἶναι ἐπισημὰς τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι τὸν ὄρο «ἐκκλησίες» ὡς τεχνικὸ ὄρο τὸν χρησιμοποιοῦν πολλοί, καὶ ἐπομένως ἔχουν ἄδικο ὅσοι διαμαρτύρονται. **Εἶ**ναι ἐπισημὰς ἐπιχείρημα γιὰ δύο λόγους.

Ἐν πρώτοις, διότι ἡ χρησιμοποίηση τοῦ ὄρου ἀπὸ μεμονωμένα πρόσωπα (π.χ. Ἀνδρουῦτσος, Τρεμπέλας κ.ἄ.) δὲν εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὴν χρῆση του ἀπὸ ἐπίσημη σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας· ἄς μᾶς δείξουν καὶ ἄς παραπέμψουν σὲ κάποιο συνοδικὸ κείμενο, τὸ ὁποῖο ὀνομάζει τοὺς αἰρετικούς ἐκκλησία. **Ἦ**πάρχει πουθενὰ στὰ συνοδικὰ κείμενα τέτοια θεολογικὴ παραδοξολογία; **Ὁ**μιλοῦν ποτὲ γιὰ ἐκκλησία τῶν Ἀρειανῶν, τῶν Πνευματομάχων, τῶν Μονοφυσιτῶν, τῶν Εἰκονομάχων; **Δ**ὲν τοὺς ὀνομάζουν ὅλους αὐτοὺς αἱρέσεις μὲ βαρεῖς χαρακτηρισμούς, δὲν τοὺς καταδικάζουν καὶ τοὺς ἀναθεματίζουν;

Ἦδη εἶπαμε, ὅτι τὸ ἴδιο ἰσχύει γιὰ τοὺς Παπικούς καὶ τοὺς Προτεστάντες. **Ἄ**ν κάποιος, μὲ διαβρωμένη τὴν ὀρθόδοξη συνείδηση καὶ μὲ ἐλλειπῆ ἱστορικὴ καὶ θεολογικὴ γνώση, θεωροῦν τὸν Παπισμὸ ὡς ἐκκλησία, ἄς μᾶς ἐξηγήσουν: γιατί ἐπὶ αἰῶνες τώρα δὲν ἔχουμε «κοινωνίαν ἐν τοῖς μυστηρίοις» (intercommunio), καὶ γιατί τουλάχιστον δύο φορές συνοδικὰ καὶ ἐπίσημα, στὴν Λυὼν καὶ στὴν Φερράρα, δὲν ἔγινε ἡ ἔνωση; **Ἔ**καναν λάθος ὅσοι ἀντέδρασαν, ἔκαναν λάθος ὅσοι ἐμαρτύρησαν γιὰ νὰ μὴ κοινωνήσουν μὲ τοὺς Λατίνους, οἱ Κύπριοι Ὅσιομάρτυρες τῆς Καντάρας καὶ οἱ Ἄγιορείτες Ὅσιομάρτυρες; **Ἄ**φοῦ λοιπὸν οἱ Παπικοὶ καὶ οἱ Προτεστάντες, ὡς καὶ οἱ ἀρχαῖοι Μονοφυσίτες, εἶναι ἐκκλησίες, γιατί δὲν τολμοῦν ὅσοι τὸ ἰσχυρίζονται νὰ συλλειτουργήσουν μαζί τους καὶ νὰ κοινωνήσουν δημόσια καὶ φανερὰ ἀπὸ κοινὸ Πατήριον;

Ὁ δεῦτερος λόγος ποὺ καθιστᾶ ἐπισημὰς τὸ ἐπιχείρημα ὅτι τὸ «ἐκκλησίες» χρησιμοποιεῖται εὐρέως ὡς τεχνικὸς ὄρος στὴν θεολογικὴ βιβλιογραφία, συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι κάποιος ὄροι ἐπιβάλλονται καὶ χρησιμοποιοῦνται, χωρὶς νὰ εἶναι ὀρθοί, λόγω τῆς ἐπικρατούσης καὶ κυριαρχούσης δυνάμεως αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλουν τοὺς ὄρους.

Εἶναι γνωστὸν καὶ ἔχει ἀποδειχθῆ διὰ πολλῶν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ ἀκαδημαϊκὴ θεολογία ἔχει ὑποστῆ τοῦ κόσμου τὶς ἐπιδράσεις ἀπὸ τὴν Δύση, ἀπὸ τοὺς Παπικοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς Προτεστάντες, καὶ ὡς πρὸς τὴν χρῆση τῆς θεολογικῆς ὀρολογίας.

Ὁ ὅρος π.χ. «καθολικός» ἢ «καθολικὴ» σημαίνει ὀρθόδοξος, ὀρθόδοξη, καὶ προσιδιάζει κατ' ἐξοχὴν στοὺς Ὀρθοδόξους καὶ στὴν Ὀρθόδοξη Καθολικὴ Ἐκκλησία. **Κ**αὶ ὁμως χρησιμοποιεῖται γιὰ νὰ χαρακτηρίζονται οἱ Λατῖνοι, οἱ Παπικοὶ ὡς «Καθολικὴ Ἐκκλησία».

Οἱ ὅροι ἐπίσης «ένωση τῶν ἐκκλησιῶν», «ένωτικοὶ» καὶ «ἀνθενωτικοὶ» εἶναι ἐσφαλμένοι, χρησιμοποιούμενοι εὐλογα μόνον ἀπὸ τοὺς δυτικούς θεολόγους καὶ ἱστορικούς, ἄκριτα ὁμως καὶ παράλογα ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους. **Γ**ιὰ μᾶς, ἀντὶ τοῦ «ένωση τῶν ἐκκλησιῶν», τὸ σωστὸ εἶναι «ένωση μὲ τὴν Ἐκκλησία» ἀντὶ τοῦ «ένωτικοί», τὸ λατινίζοντες, λατινόφρονες, φιλοπαπικοί καὶ ἀντὶ τοῦ «ἀνθενωτικοί», τὸ Ὀρθόδοξοι. **Κ**αὶ αὐτό, διότι ὑπὸ τὴν ἀληθῆ ἐννοια τῆς ἐνώσεως στὴν πίστη καὶ στὰ δόγματα, κατ' ἐξοχὴν ἐνωτικὸς εἶναι ὁ Ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός, ἐνῶ ὁ Βησσαρίων, ποὺ ἐπρόδιδε τὰ Δόγματα καὶ τὴν Πίστη καὶ ἤθελε τὴν ψευδῆ ἐνωση μὲ τὸν πάπα, ἦταν ἀνθενωτικός.

Μὲ τὴν λογικὴ τῆς συνηθισμένης ὀρολογίας, θὰ ἔπρεπε καὶ στὸ χῶρο τῆς ἱστορίας, ἂν ἐπικρατοῦσε ἡ ἄποψη τῆς Ρεπούση, ἢ σφαγῆ τῆς Σμύρνης νὰ ὀνομάζεται «συνωστισμὸς» καὶ ἡ «γενοκτονία» τῶν Ποντίων καὶ τῶν ἄλλων, κατὰ τὸν ὑπουργὸ Παιδείας Ν. Φίλη, νὰ ὀνομάζεται ἀπλῶς διωγμὸς ἢ ἐκδίωξη.

Ἄλλο λοιπὸν ἢ ἐπιβολὴ καὶ ἡ χρῆση κάποιας ὀρολογίας καὶ ἄλλο τὸ ἂν ἡ ὀρολογία αὐτὴ εἶναι ὀρθή. **Κ**αὶ ἡ χρῆση τοῦ ὄρου «ἐκκλησίες», γιὰ τὶς αἱρέσεις εἶναι θεολογικά, ἱστορικὰ καὶ λογικὰ ἀπαράδεκτη.

9. Μὲ τὸ μέρος τοῦ Χριστοῦ ἢ μὲ τὸ μέρος τῶν Λατίνων;

Πρὸς ἐνίσχυση τῶν λεχθέντων, μερικὲς ἀκόμη θέσεις, ὅπου οἱ Παπικοὶ ὀνομάζονται αἰρετικοί, ἀπὸ τὸν συνοδικὸ «Τόμο» τῆς Κωνσταντινούπολης τοῦ 1273.

Λέγουν οἱ ἀληθινὰ Ὀρθόδοξοι συνοδικοί, ὅτι ἀποδεικνύεται μὲ ὅσα ἐκθέσαμε, ὅτι οἱ Ἴταλοὶ (=Λατῖνοι, Παπικοί), σφάλλουν στὰ ὑγιῆ Δόγματα, εἶναι ἀρνηταὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀνήκουν στὴν τάξη τῶν αἰρετικῶν μὲ μαθηματικὴ ἰσχυρότατη ἀναγκαιότητα.

Ἡ Ὀρθόδοξη Καθολικὴ Ἐκκλησία τὸ ἐβεβαίωσε αὐτὸ μὲ ἀναντίρρητη ἐπιχειρηματολογία καὶ τοὺς ἔθεσε πολλὰς φορὰς σὲ ἀναθεματισμό.

Πῶς λοιπὸν θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ζητήσει ὅποιαδήποτε κοινωνία μαζί τους ἢ νὰ συναριθμῆ τὸν δικό του χῶρο μὲ τὸν χῶρο τῶν Λατίνων; **Νομίζουμε** ὅτι κανεὶς δὲν μπορεί νὰ τὸ πράξει αὐτό, ἐὰν ἐπιθυμῆ νὰ εἶναι μὲ τὸ μέρος τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ ἐπὶ λέξει τὸ κείμενο:

«Ὁν τοίνυν ἀρνητὴν τῆς Τριάδος, ὡς τῶν ὑγιῶν δογμάτων ἀποσφαλλόμενον, ὁ λόγος ἀπέδειξεν, ὃν τῆ τῶν αἰρετικῶν συστοιχία καὶ γραμμικῶν, ὃ φασιν, ἰσχυρότερον ἀναγκῶν, ὃν καὶ ὑπὸ ἀναθεματισμὸν τίθεσθαι ἐν πολλοῖς καὶ πολλάκις παρὰ τῆ καθολικῆ Ἐκκλησίᾳ, ἀναντιρρήτοις ταῖς ὑφηγήσεσιν, ἐπιστώσατο, πῶς ἂν τις τῆς οἴασου ἄξιώσει κοινωνίας ἢ τὴν ἑαυτοῦ μερίδα μετ' ἐκείνου συναριθμήσειεν; Οὐκ ἔγωγε, οἶμαι οὐδεὶς· οὐκουν εἰ τὴν μετὰ Χριστοῦ μερίδα ποθεῖν»⁹.

Διαβεβαιώνει ὁ «Τόμος» ὅτι οἱ πρὸ αὐτῶν Ἅγιοι Πατέρες ἔκριναν ὅτι οἱ Λατῖνοι εἶναι ἄξιοι ἀποβολῆς ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ὅπως αὐτὸ προκύπτει ἀπὸ τὰ θεοσύνθετα συγγράμματα τοῦ Πατριάρχου Γερμανοῦ (1223-1240) καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ θείων Ἀρχιερέων, τὰ ὅποια ἐπικυρώθηκαν κατὰ καιροὺς μὲ συνοδικὰς συναντήσεις καὶ ψήφους. **Γι'** αὐτὸ καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ξαναγίνου ἡ δεκτοὶ σὲ κοινωνία, χωρὶς νὰ μεταβληθοῦν καθόλου πρὸς τὸ καλύτερο. **Ἄν** συνταχθοῦμε μαζί τους, δικαιολογημένα θὰ συναποβληθοῦμε μαζί τους, καὶ ἐπειδὴ ὡς καλὴ ἐλίᾳ θὰ μπολιασθοῦμε μὲ ἀγριελιά, θὰ μᾶς περιμένει, τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

Καὶ ἐπὶ λέξει τὸ κείμενο:

«Εἰ γοῦν οἱ Ἴταλοί, ἐπαναληπτέον γὰρ αὐθις τὸν λόγον πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς προτεθέν, παρὰ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἁγίων πατέρων ἀποβολῆς ἐκρίνοντο ἄξιοι—οἶδε πᾶς ὁ ἐντυγχάνων τοῖς τοῦ ἐν πατριάρχεις μακαριστοῦ Γερμανοῦ θεοσυνθέτοις συγγράμμασιν, ὃν ἡμεῖς τε οἶδαμεν καὶ οὔ ἀκηκόαμεν, ἔτι δὲ τῶν πρὸ αὐτοῦ θείων ἀρχιερέων καὶ μακαρίων ἀνδρῶν, ἃ συνοδικαῖς ἀκροάσεσι καὶ ψήφοις κατὰ καιροὺς τὸ κῦρος εἰλή-

9. Τὸ κείμενο ἐκδίδεται εἰς V. Laurent - J. Darrozes, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 163.

φασιν—, εἶτα ἐγὼ παραδέξομαι τούτους μὴ μεταβαλλομένους πρὸς τὸ κρεῖττον κατὰ μηδέν; καὶ συντετάξομαί γε δῆπουθεν τούτοις καὶ συναποβληθείην ἐνδίκως, καὶ ὡς εἰς ἀγριέλαιον ἐκ καλιελαίου ἐγκερσθεῖς τὸ πῦρ ἀνταλλάξομαι τὸ αἰώνιον»¹⁰.

Θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ παραθέσουμε πλῆθος θέσεων τοῦ ὀρθοδόξου συνοδικοῦ «Τόμου» τοῦ 1273 κατὰ τῶν Λατίνων ὡς αἰρετικῶν καὶ ἀποβλήτων.

Θεωροῦμε ὅτι ἀξίζει νὰ ἐνημερωθεῖ ὁ ἀκατήχητος καὶ ἀποίμαντος λαός, ὁ ὁποῖος ἔχει χάσει τὸν πνευματικὸ τοῦ προσανατολισμὸ μέσα στὴ σύγχυση καὶ στὴν πολυγωνμία.

Θὰ παραθέσουμε μία ἀκόμη, γιὰ νὰ ταρακουνηθοῦν λίγο οἱ ἐφησυχάζοντες καὶ κοιμώμενοι ποιμένες.

Εἴμαστε βέβαιοι πὼς οἱ κακοπροαίρετοι θὰ ἀντιδράσουν σὲ ὅλα αὐτά, θὰ στραφοῦν καὶ ἐναντίον τῆς σταθερῆς καὶ ἀδιάκοπης Συνοδικῆς καὶ Πατερικῆς Παραδόσεως, θὰ ἰσχυρισθοῦν μαζί μὲ τὸν πατριάρχη Βαρθολομαῖο, ὅτι «οἱ πατέρες ἡμῶν οἱ προκαλέσαντες τὸ σχίσμα ὑπῆρξαν θύματα τοῦ ἀρχεκάκου ὄφεως».

Ἦλοι πάντως οἱ προηγούμενοι Πατριάρχες μέχρι καὶ τὸ τέλος τοῦ 19ου αἰῶνος, μεταξὺ αὐτῶν πολλοὶ Ἅγιοι, ἐκτιμῶν σταθερὰ καὶ ἀδιάκοπα, ὅτι θύματα τοῦ ἀρχεκάκου ὄφεως ὑπῆρξαν ὄχι οἱ «οἱ πατέρες ἡμῶν», ἀλλὰ οἱ Παπικοί, οἱ Λατίνοι καὶ οἱ αἰρετικοὶ ὄλων τῶν αἰώνων.

Στὸν καθρέπτη τῆς Ὀρθοδόξου Συνοδικῆς καὶ Πατερικῆς Παραδόσεως ἅς καθρεπτισθοῦν οἱ συντελεστὲς καὶ οἱ ὑποστηρικτὲς τῆς ψευδοσυνόδου τῆς Κρήτης, γιὰ νὰ ἀντικρύσουν τὸ κακοποιημένο τους πρόσωπο, καὶ ἅς ἀφήσουν τὶς ἀερολογίες, τὶς καυχήσεις γιὰ ἱστορικὸ ἐπίτευγμα καὶ τὶς κολακειῖες πρὸς τὸν πατριάρχη Βαρθολομαῖο.

Λέγει ὁ ὀρθόδοξος συνοδικὸς «Τόμος» τοῦ 1273, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Ὀρθοδόξους, ὅτι σεῖς, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ὅποιαν ἐμνηστεύθη ὡς Νύφη Ἄμωμη καὶ Ἀμίαντη, πρέπει νὰ προφυλαχθῆτε ἀπὸ τὸ μίasma αὐτὸ τῶν Λατίνων· νὰ μὴ κολληθετε στοὺς ἑαυτοὺς σας τὸν μολυσμὸ τους, γιὰτι θὰ σᾶς ἀποστραφεῖ ὁ Νυμφίος τῶν ψυχῶν καὶ θὰ καταισχυνηθῆτε αἰώνια. **Δ**ὲν πρέπει νὰ δώσετε τόπο στὸν Διάβολο.

Καὶ ἐπὶ λέξει:

«Διὰ τοῦτο, ὑμεῖς, ἡ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία, ἦν ἑαυτῶ

10. Τὸ κείμενο ἐκδίδεται εἰς V. Laurent - J. Darroynes, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 172.

νύμφην “ἄμωμον” καὶ ἀμίαντον ἐμνηστεύσατο, φυλά-
ξασθε ἀπὸ τοῦ μιάσματος τούτου, παρακαλῶ, τοῦ τῶν
Ἰταλῶν· μὴ προσάψωμεν ἑαυτοῖς τὸν ἐκ τούτων
μιασμόν, καὶ ἀποστραφῆ ἡμᾶς ὁ τῶν ψυχῶν νυμφίος
καὶ αἰωνίως καταισχυνώμεθα. “Μὴ δῶμεν τόπον τῷ
διαβόλῳ”»¹¹.

Ἐπίλογος

Μᾶς ἀφήνει καθόλου περιθώρια ἢ Συνοδικὴ καὶ Πατερικὴ
Παράδοση νὰ ὀνομάζουμε τὶς αἱρέσεις ἐκκλησίες καὶ νὰ συν-
αποτελοῦμε μαζί τους τὸ «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν»;

Θὰ εἴμαστε μὲ τοὺς λατινόφρονες πατριάρχες Ἰωάννη Βέκκο
(1275-1282), Ἰωάννη Καλέκα (1334-1347) καὶ τὸν ἀποστάτη
καρδινάλιο Βησσαρίωνα ἢ μὲ τοὺς Ὀρθοδόξους Πατριάρχες Μ.
Φώτιο (858-867, 877-886), Μιχαὴλ Κηρουλάριο (1043-1058),
Γερμανὸ Β΄ (1222-1240), Ἀρσένιο (1255-1259, 1261-1265),
Ἰωσήφ Α΄ (1267-1275, 1282-1283), Γρηγόριο Β΄ Κύπριο (1283-
1289), Ἀθανάσιο Α΄ (1289-1293, 1303-1310), Γεννάδιο Σχολάριο
(1354-;), οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὁποίους τιμῶνται ὡς Ἅγιοι;

Μὲ τοὺς Ἅγίους Γρηγόριο Παλαμᾶ, Μᾶρκο Εὐγενικό, Κοσμᾶ
τὸν Αἰτωλό, Νικόδημο Ἄγιορείτη, Ἀθανάσιο Πάριο καὶ τοὺς
Ὅσιομάρτυρες τῆς Καντάρας καὶ τοῦ Ἁγίου Ὅρους;

Ἡ ἀπάντηση εἶναι εὐκολὴ καὶ προφανής.

Λυπούμαστε γιὰ ὅσους ἀποδέχονται καὶ πολὺ περισσότερο γιὰ
ὅσους ἐγκωμιάζουν τὴν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης.

*Πρωτοπρεσβύτερος π. Θεόδωρος Ζήσης,
Ὁμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*

11. Τὸ κείμενο ἐκδίδεται εἰς V. Laurent - J. Darroynes, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 289.